

ВАКЦИНАЦІЯ

Дайджест

Випуск №17 (1/02.2025)

в Україні та світі

COVID-19, грип, ГРВІ в Україні та світі.

МОЗ України: захворюваність на ГРВІ, грип та COVID-19 зросла на майже 25%.

За тиждень (27.01.-02.02.) — у порівнянні з попереднім — захворюваність по країні зросла на **24,6%**. Перевищення епідопорогу вище середнього рівня зареєстровано в Чернівецькій області. В Івано-Франківській, Львівській, Рівненській та Тернопільській областях — низький рівень. В інших регіонах України — передепідемічний рівень.

Вірус грипу виявлено у 21 регіоні країни. 4 416 людей потрапили до лікарень з ускладненнями ГРВІ, грипу та COVID-19.

У **507 пацієнтів** діагностували COVID-19 — з них **145 людей** потребували госпіталізації. Найбільша кількість зареєстрована в Івано-Франківській та Одеській областях.

В країні зареєстровано 2 летальних випадки внаслідок ускладнень грипу та 4 летальних випадки серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19. В усіх випадках померлі не мали профілактичних щеплень проти грипу та COVID-19.

Більше [тут](#).

Лікар - основний комунікатор та контактер. Бо що б вчора не заявили ЗМІ, що б вони не вигадали поганого про вакцинацію, - до кого приходять людина наступного дня? До свого сімейного лікаря. Якщо ми говоримо про вирішення проблем з вакцинацією в Україні, то головна група для навчання - це лікарі первинної ланки».

Федір Лапій, голова Національної технічної групи експертів з питань імунізації (НТГЕІ), к.м.н., член Європейської технічної дорадчої групи експертів з імунізації (ETAGE).

Випадки.

У Шептицькому районі Львівської області триває спалах гепатиту А.

«Станом на 4 лютого ми говоримо про 27 хворих, з них 12 дітей. Спалах охопив п'ять населених пунктів району. Небезпека в тому, що інкубаційний період хвороби може становити до 45 днів. Відповідно, ті люди, які вже контактували й інфікувалися, - можливо, ми про них ще не знаємо і вони будуть виявлені в подальшому», - прокоментувала **Наталія Іванченко**, генеральний директор ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб» МОЗ України.

Більше [тут](#).

В 2024 році на Харківщині зареєстровано 3 летальних випадки серед людей внаслідок сказу.

В усіх випадках джерелом інфекції для людей стали домашні коти.

«Спеціалісти з Всесвітньої організації охорони здоров'я називають феноменом України, що у нас оці три випадки сказу у людей - ви ж розумієте, що всі вони померли, вони не звернулися за медичною допомогою, - що вони всі були пошкрябані котами. Саме котами. Ні в одній країні коти не стоять на такому високому щаблі, як у нас. Мабуть, половина з усіх тварин, у яких зареєстрований сказ, 44, - це коти», - зазначила **Любов Махота**, генеральний директор ДУ «Харківський обласний центр контролю та профілактики хвороб» МОЗ України. Детально [тут](#).

Знання.

Команда ВООЗ в Україні пропонує ознайомитися зі звітом «Індекс здоров'я. Україна»-2023.

«Індекс Здоров'я. Україна», який проводиться з 2016 року, є масштабним репрезентативним дослідженням, яке охоплює приблизно 10 000 українських домогосподарств у кожному раунді. Дані за 2023 рік, зібрані від 9200 респондентів, надають цінну інформацію про поведінку щодо здоров'я, тенденції, стаціонарне та амбулаторне лікування, витрати на охорону здоров'я тощо. У звіті представлені дані з найбільш постраждалих від війни областей, які вказують на важливі прогалини в доступі до охорони здоров'я та потреби у сфері охорони здоров'я. Більше [тут](#).

Зміцнення та підтримка.

Вийшов друком перший випуск публіцистичного журналу ГО Всеукраїнської асоціації фахівців з громадського здоров'я «Акценти громадського здоров'я». У виданні можна ознайомитись з інтерв'ю вітчизняних, європейських та американських провідних фахівців з питань громадського здоров'я. Читати журнал можна [за посиланням](#).

На Закарпатті тривають виїзні сесії для безоплатної вакцинації населення місцевих територіальних громад проти кору.

Мобільні бригади центрів первинної медико-санітарної допомоги за перший місяць року здійснили 22 виїзди з 28 запланованих, під час яких мають охопити вакцинацією проти кору ромські спільноти восьми сіл у трьох районах Закарпатської області та Мукачева. Загалом за 2024 рік у Закарпатській області було зареєстровано десять спалахів кору. З них шість — у ромських спільнотах. Станом на 29.01.2025 року досі триває один спалах кору серед ромської національної меншини. [Детально TUT.](#)

Фахівці Черкаського ОЦКПХ провели виїзну вакцинальну сесію для залізничників.

Фахівці Шевченківського залізничного відділу Черкаського обласного центру контролю та профілактики хвороб разом з вакцинальною бригадою Смілянського ЦПМСД здійснили виїзну профілактично-щеплювальну акцію на залізничній станції ім. Т. Шевченка. Профілактичні щеплення проти дифтерії та правця отримали 17 працівників станції, які мали можливість отримати відповіді фахівців на свої питання про імунопрофілактику. [Більше TUT.](#)

Компетентно.

Як призупинення програм, що фінансуються незалежним агентством федерального уряду США, може вплинути на систему охорони здоров'я в Україні і, зокрема, на програми з імунізації? [Роз'яснює](#) виконавчий директор громадської спілки «Коаліція за вакцинацію» **Тимофій Бадіков**.

«Гарячі» запитання.

- Чи має екстрена профілактика сказу граничний термін для її проведення? Чи правда, що екстрена вакцинація ефективна, якщо проведена лише протягом 14 днів після укусу/ослинення?

- Ні. Відсутні граничні терміни початку екстреної антирабічної вакцинації. Проте щеплення потрібно провести якомога швидше. Інкубаційний період сказу в людини в середньому складає 3-4 місяці, а в окремих випадках навіть рік та більше. Захисний титр антитіл в крові з'являється на 14 день від початку вакцинації. Теза про «неефективність екстреної вакцинації за 14 днів після укусу» може призвести до відмови від проведення вакцинації у разі, якщо не було доступу до вакцини в перші 14 днів, та поставити під загрозу життя пацієнта.

- Чи наявна в Україні вакцина ефективна проти COVID-19, що зумовлений новими варіантами SARS-Cov-2?

- Так, адже наразі нові варіанти SARS-Cov-2 не мають жодного значного еволюційного стрибка. Наявні Омикрон-специфічні вакцини є ефективними проти важкого перебігу COVID-19, що зумовлений найбільш поширеними варіантами SARS-Cov-2.

- Я - дорослий, що не знає, чи був в дитинстві вакцинований проти дифтерії та правця. За якою схемою мені вакцинуватись?

- У випадку відсутності записів про вакцинацію проти дифтерії та правця дорослому слід провести щеплення з отриманням серії з трьох доз вакцини, що містить правцевий та дифтерійний анатоксини, з дотриманням інтервалу між першою та другою дозами - щонайменше 28 днів, між другою та третьою дозами - щонайменше 6 місяців. Щеплення може бути проведене із застосуванням вакцини з целюлярним кашлюковим компонентом (АаКДП-М) у відповідності до затвердженої інструкції з медичного застосування.

- В 2 місяці планували вакцинувати дитину 6-компонентною вакциною проти кашлюку, дифтерії, правця, поліомієліту, гепатиту В та НіВ-інфекції, але за тиждень до запланованої вакцинації немовля захворіло на вітряну віспу. Чи потрібно вичікувати певний період між хворобою та вакцинацією?

- Ні, не потрібно вичікувати певний період, якщо дитина одужала. Щеплення вказаними вакцинами може бути проведене.

Новини науки.

Експериментальна терапевтична вакцина проти раку шийки матки продемонструвала ефективність у пацієнтів з передраковим станом.

Згідно з результатами 2-ї стадії клінічного дослідження, вакцина Vvaх001, розроблена голландською фармацевтичною компанією, виявила клінічну ефективність у осіб з інтраепітеліальною неоплазією шийки матки 3 ступеня (CIN3) в 17 з 18 учасниць дослідження. При цьому не було зафіксовано значних побічних реакцій, окрім типового для інших вакцин дискомфорту в місці введення, збільшення пахових лімфовузлів, загального нездужання та міалгії.

Більше [ТУТ](#).

Більше мільйона дітей в США перенесли тривалий COVID-19 («long COVID»).

Згідно з результатами дослідження, оприлюдненого в журналі JAMA в грудні 2024 року, біля 1,01 мільйона дітей в США в 2022 році мали симптоми «тривалого ковіду» (стану, коли пацієнти мають скарги щонайменше протягом 3-х місяців після інфікування коронавірусом). Як повідомляють дослідники, частіше тривалий ковід зустрічався серед підлітків 12-17 років. Наразі цей стан в дітей не є детально вивченим. Щодо дорослих, на сьогодні встановлено, що деякі групи (зокрема, жінки, особи з тяжким перебігом COVID-19, невакциновані проти COVID-19 особи, люди похилого віку та пацієнти з супутніми захворюваннями) мають вищий ризик розвитку тривалого ковіду.

Детально [ТУТ](#).

Світова практика.

В Австралії оновлено рекомендації з імунізації проти респіраторно-синцитіальної інфекції (РСІ).

Австралія

В Австралії наразі використовуються два підходи до профілактики РСІ - вакцинація та пасивна імунізація препаратом моноклональних антитіл. Згідно з оновленими рекомендаціями, вакцинація рекомендована всім вагітним (тепер вони зможуть щеплюватися коштом держави), а також особам від 75 років та людям з груп медичного ризику від 60 років. Пасивна імунізація (яка тепер буде доступна коштом місцевих бюджетів) пропонується наступним категоріям дітей: немовлятам, чії матері не були щеплені проти РСІ під час вагітності або ж отримали вакцину менш, ніж за 2 тижні до пологів; немовлятам, що мають високий ризик тяжкого перебігу РСІ незалежно від вакцинального статусу їхніх матерів; дітям з груп медичного ризику, для яких цей сезон РСІ буде другим в житті.

До факторів ризику тяжкого перебігу РСІ належать:

- передчасне народження (вік гестації <32 тижнів) - для немовлят та маленьких дітей;
- серцево-судинні захворювання;
- хронічні респіраторні захворювання;
- імунодефіцитні стани;
- хронічні метаболічні захворювання включно з цукровим діабетом;
- хронічні захворювання нирок (стадія 4 чи 5);
- хронічні неврологічні захворювання;
- ожиріння. Детально [ТУТ](#).

Успішна кампанія з вакцинації дітей проти кору: досвід Лаосу.

Лаос

Лаос повідомляє про вражаючі результати кампанії з вакцинації дітей проти кору, епідпаротиту та краснухи: щепленнями вдалося охопити 630 тисяч дітей віком від 9 місяців до 5 років, тобто 95,2% від обраного для вакцинації контингенту.

Пріоритетним напрямком кампанії стало забезпечення доступу до вакцини мешканців важкодоступних та віддалених громад. Це стало можливим завдяки злагодженій роботі працівників охорони здоров'я та волонтерів. Наприклад, в гірській важкодоступній провінції Фонсали всі 7 районів перевищили показник охоплення щепленнями у 95% завдяки мікроплануванню у співпраці з лідерами громад. Більше [ТУТ](#).

Велика Британія розширює мережу центрів вакцинації проти віспи мавп (тroph).

Велика Британія

В лютому 2025 року новий центр вакцинації проти віспи мавп (тroph) було відкрито в м. Лідс. Таким чином, тепер в кожному з 12 регіонів країни буде доступною послуга вакцинації проти цієї інфекції. Щепитися в одному з таких центрів за попереднім записом можуть особи, що мають високий ризик інфікування troph. Детально [ТУТ](#).

Чат-бот з вакцинації.

UaVaxBot
@UaVaxBot

Актуальна інформація про інфекції та щеплення тепер у зручному Телеграм-боті! Чат-бот з вакцинації розробила громадська спілка [«Коаліція за вакцинацію»](#) в рамках проєкту USAID [«Розбудова стійкої системи громадського здоров'я»](#), аби вакцинуватися українцям стало ще легше та зручніше.

Аби скористатися сервісом, просто відскануйте qr-код, введіть у Телеграм-пошук ім'я @UaVaxBot чи перейдіть за посиланням <https://t.me/UaVaxBot>

З чат-боту ви дізнаєтесь про таке:

- інфекційні ризики для українців та захист від інфекцій;
- відповіді на поширені запитання про вакцини та щеплення;
- офіційні ресурси з інформацією про інфекції та вакцинацію.

Уже зараз UaVaxBot може розрахувати графік щеплень за датою вашого народження! А в майбутньому із його допомогою можна буде записатись на вакцинацію або зв'язатись зі своїм лікарем.

Більше інформації [ТУТ](#).

Nota bene.

• Сторінка проєктів, які втілює Міністерство охорони здоров'я України за підтримки Світового банку: www.facebook.com/healthcareservice4people

• Національний Портал з Імунізації: vaccine.org.ua/

• Безоплатний доступ до платформи UpToDate. Доступ до реєстрації та користування можна отримати через сайт Центр громадського здоров'я України phc.org.ua/uptodate.

• Центр громадського здоров'я. Імунізація. www.phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/immunizaciya

• Усі випуски дайджесту «Вакцинація в Україні та світі» vaccine.org.ua/pro-vakczynacziyu/about-vaccination-library/#

0 800 60-20-19

Національний контакт-центр
Міністерства охорони здоров'я України

Дайджест підготовлений у рамках спільного проєкту МОЗ України та Світового банку «Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні»

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

Екстрене
реагування
на COVID-19
та вакцинація
в Україні